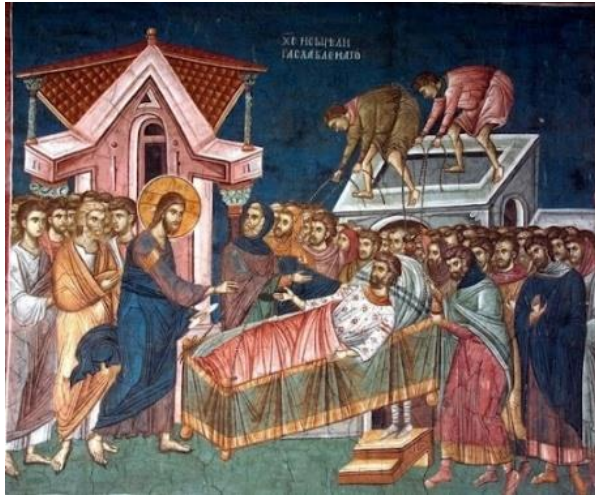

Κανείς δεν σώζεται μόνος του

Πρωτ. Βασίλειος Ἰ. Καλλιακμάνης

1. Τό Εὐαγγελικόἀνάγνωσμα (Μάρκ. 2, 1-12)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδέτ᾽ ἀπὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κρᾶβαττον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφένονται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖκαθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφένονται σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κρᾶβαττόν σου καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδητέ ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ·

Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

2. Νεοελληνικὴ ἀπόδοση

Ἔστερα ἀπὸ λίγες μέρες πῆγε καὶ πάλι ὁ Ἰησοῦς στὴν Καπερναοῦμ καὶ ἔγινε γνωστό, ὅτι βρισκόταν σὲ κάποιο σπίτι. Ἀμέσως μαζεύτηκαν ἐκεῖ πολλοί, τόσοι πού δένύπηρχε χῶρος οὔτε καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα· καὶ Αὐτός τούς δίδασκε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔρχονται κάποιοι πού ἔφεραν ἕναν παράλυτο, πού τὸν μετέφεραν τέσσερις. Καὶ μὴ μπορώντας ἀπὸ τὸν πολὺ κόσμον νὰ πλησιάσουν τὸν Ἰησοῦ, ξεσκέπασαν τὴ στέγη πάνω ἀπὸ τὸ σημεῖο πού βρισκόταν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκαναν ἕνα ἄνοιγμα καὶ κατέβασαν ἀπὸ ἐκεῖ τὸ κρεβάτι, ἐπάνω στό ὅποιο ἦταν ξαπλωμένος ὁ παράλυτος. Ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν πίστη τους καὶ εἶπε στόν παράλυτο: “Παιδί μου, σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου!”. Ἐκεῖ ἦταν καὶ μερικοὶ γραμματεῖς, πού ἀκούγοντάς το ἄρχισαν νὰ σκέπτονται: “Πῶς μιλάει αὐτός ἔτσι βλασφημώντας; Ποίος μπορεῖ νὰ συγχωρεῖ ἁμαρτίες ἐκτός ἀπὸ τὸ Θεό;”. Ὁ Ἰησοῦς μέ τὸ πνεῦμα του κατάλαβε ἀμέσως ὅσα αὐτοὶ εἶχαν κατά νοῦ καὶ τούς εἶπε: “Τί εἶναι αὐτά πού σκέφτεστε; Ποιό εἶναι εὐκολότερο; Νὰ πῶ στόν παράλυτο: Σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου; ἢ νὰ τοῦ πῶ: Σήκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περπάτα; Ἀλλά γιὰ νὰ καταλάβετε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Ἄνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρεῖ ἐδῶ στὴ γῆ ἁμαρτίες” (γύρισε καὶ εἶπε στόν παράλυτο): “Ἐγὼ σέ διατάζω, σήκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου στόν ὦμον σου καὶ πήγαινε στό σπίτι σου!”. Καὶ ἐκεῖνος σηκώθηκε ἀμέσως. Καὶ ἀφοῦ πήρε τὸ κρεβάτι του στόν ὦμον του μπροστά στά μάτια ὄλων, βγήκε καὶ ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι του! Ὁλοῖέμειναν κατάπληκτοι καὶ δόξαζαν τὸ Θεό λέγοντας: “Ποτέ μέχρι τώρα δέν εἶδαμε κάτι τέτοιο!”.

3. Θεολογική και κοινωνική προσέγγιση

α) Τά θαύματα πού διασώζουν οί ιεροί εὐαγγελιστές, ἀποτελοῦν «σημεῖα»-σημάδια ἔλευσης τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο, ἐνῶ ταυτόχρονα προαναγγέλλουν «τούς καινούριους οὐρανοὺς καί τήν καινούρια γῆ, ὅπου θά βασιλεύει ἡ δικαιοσύνη» (βλ. Β' Πέτρο. 3, 13). Στά εὐαγγέλια περιγράφονται σαράντα περίπου θαύματα τοῦ Χριστοῦ, πού ἀφοροῦν σωματικές καί ψυχικές θεραπείες ἀσθενῶν, προστασία ἀπό τά στοιχεῖα τῆς φύσης, ἀπαλλαγὴ ἀπό τήν ἐπήρεια δαιμονικῶν δυνάμεων, ἀναστάσεις νεκρῶν καί ἄλλα. Τά θαύματα δέν ἀποβλέπουν στόν πειθαναγκασμό τῶν ἀνθρώπων νά πιστέψουν. Συνήθως ἀποτελοῦν καρπό θερμῆς πίστεως καί ἐμπιστοσύνης στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ὡστόσο μαρτυροῦνται καί θαύματα χωρίς τήν προϋπόθεση αὐτή.

β) Στό σημερινό εὐαγγέλιο (Μάρκ. 2, 1-12) περιγράφεται ἡ θεραπεία ἑνός παραλυτικοῦ στήν Καπερναοῦμ. Ὁ Χριστός δίδασκε σέ ἕνα σπίτι, τό ὅποιο ἦταν ἀσφυκτικά γεμάτο, ὥστε δέν ὑπῆρχε χῶρος οὔτε κἄν ἔξω ἀπό τήν πόρτα. Ἡ δυσκολία προσέγγισης πρὸς τό μέρος τοῦ διδασκάλου, ὁδήγησε τούς τέσσερις συνοδούς τοῦ παραλυτικοῦ νά ξηλώσουν τή στέγη καί ἀπό 'κεῖ νά κατεβάσουν μπροστά στόν Χριστό τό φορεῖο, πάνω στό ὅποιο βρισκόταν ὁ ἀσθενής. Βλέποντας ὁ Χριστός τήν πίστη τους, τοῦ εἶπε: «Παῖδί μου, σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες».

γ) Ἐπειδή ὅμως γιά τούς Γραμματεῖς ἡ ἄφεση ἁμαρτιῶν θεωροῦνταν ἔργο μόνο τοῦ Θεοῦ καί καρπός κάποιας θυσίας, εἶδαν ὡς βλασφημία τή συγχώρηση τοῦ Κυρίου. Ἐκεῖνος ὡς καρδιογνώστης κατάλαβε τίς σκέψεις τους καί τούς ρώτησε: «Τί εἶναι εὐκολότερο νά πῶ στόν παράλυτο: σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες ἢ σήκω, πάρε τό

κρεβάτι σου και περπάτα;». Για να μάθετε λοιπόν ότι ο Υιός του Ανθρώπου έχει εξουσία συγχώρησης, λέει στον παράλυτο, «σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου». Η θεραπεία του ασθενούς προξένησε μεγάλο θαυμασμό και όλοι δόξαζαν το Θεό.

δ) Μέ βάση το ευαγγελικό κείμενο μπορεί κάποιος να εστιάσει το ενδιαφέρον του σε πολλά θέματα. Ορισμένα από αυτά είναι: η υπερνίκηση των εμποδίων για τη συνάντηση με τον Χριστό, ή βεβαιότητα της πίστης και η υπέρβαση της λογικής, ή σύνδεση σωματικής και ψυχικής ασθένειας, ο φθοροποιός ρόλος της αμαρτίας, ή τυπολατρική θρησκευτικότητα των Γραμματέων και κυρίως το γεγονός ότι, κανείς δε σώζεται μόνος του! Στην παρούσα συνάφεια θα αναφερθούμε ακροθιγώς στο πρώτο και το τελευταίο από αυτά.

ε) Οί χριστιανοί σε κάθε εποχή βρίσκουν εμπόδια στην πορεία τους, προκειμένου να συναντήσουν το Σωτήρα Χριστό. Αυτά προέρχονται από ενδογενείς αλλά και εξωγενείς παράγοντες. Άλλα αφορούν τον ίδιο τον άνθρωπο, ενώ άλλα προέρχονται από το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει. Όχι σπάνια τα εμπόδια αυτά μπορεί να προέρχονται και από «χριστιανικά περιβάλλοντα». Ιδιαίτερα από εκείνα που αφήνουν, ίσως ανεπαίσθητα, να επωάζονται και να υφέρπουν στους κόλπους τους ή υποκρισία και ο φαρισαισμός. Έτσι όμως προκύπτουν δύο κακά. Οί άνθρωποι μένουν καταρχάς ψυχικά αθεράπευτοι, αφού εφησυχάζουν μένοντας στη θρησκευτική τους αμάθεια, και δεύτερον δημιουργούν στρεβλή εικόνα για το χριστιανικό ήθος.

στ) Τα κυριότερα όμως εμπόδια για τη συνάντηση με το πρόσωπο του Χριστού, σύμφωνα με τους Πατέρες της Εκκλησίας και ειδικότερα

τόν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ πούέορτάζει σήμερα, προέρχονται ἀπό τούς ἐσωτερικούς δεσμούς τῶν παθῶν. Γι' αὐτό ὁ θεοφόρος πατέρας ἐπιμένει στήν κάθαρση τῆς καρδιᾶς ἀπό αὐτά καί ἐπικαλεῖται τή θεία βοήθεια γιά τό φωτισμό τοῦ νοός. Ὁ ἀγώνας γιά τήν κάθαρση ἀπό τά πάθη καί τή μεταστοιχείω σή τους σέ ἀρετές, διεξάγεται κυρίως στήν καρδιά τοῦ χριστιανοῦ. Ἡ καρδιά εἶναι «τό ταμεῖο τῶν λογισμῶν καί τό πρῶτο σαρκικό ὄργανο τοῦ λογιστικοῦ» κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο. Ὅποτε ἡ πνευματική ἐγρήγορση καί ἡ μετάνοια, ἡ διόρθωση καί ἡ προσοχή συνδέονται μέ τό «θρόνο τῆς χάριτος», τήν καθαρή καρδιά.

ζ) Ἡ στροφή πρὸς τόν «ἔσω ἄνθρωπο» δέν καλλιεργεῖ τήν ἀτομική σωτηρία, ὅπως νομίζουν ὀρισμένοι, ἀλλά παρέχει τήν εὐκαιρία φιλάδελφου ἀνοιγματος πρὸς τόν πλησίον. Τό ἀνοιγμα αὐτό δημιουργεῖ τίς προϋποθέσεις ὑγιοῦς κοινωνικότητας, διότι προέρχεται ἀπό καθαρή καρδιά χωρίς ἐμπάθεια. Σέ κάθε περίπτωση, ὁ ἄνθρωπος δέ σώζεται ἄνευ τῆς Ἐκκλησίας. Συχνά ἔχει ἀνάγκη ἀπό συνανθρώπους-συνοδούς, οἱ ὁποῖοι ἐάν διαθέτουν ἀποφασιστικότητα, θερμή πίστη στό Θεό καί ἀγάπη στόν πλησίον, εἶναι ἱκανοί νά ὀδηγήσουν στή σωτήρια συνάντηση μέ τόν ἰατρό τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων, τόν Ζωοδότη Χριστό.

Πηγή: Ἱερά Μονή Αγίου Ιωάννου Καρέα.

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος (Καθηδρικός Ἱερός Ναός Αγίας Τριάδος Βύρωνος)